

Knoppenkast voor verdeling zoet water

Onderzoekers van Alterra hebben een eerste rekeninstrument ontwikkeld waarmee waterbeheerders gevoel kunnen krijgen voor de verdeling van zoet water over Laag-Nederland. 'Het is de vraag of we alles uit de bestaande infrastructuur hebben gehaald om in tijden van schaarste overal voldoende zoet water te krijgen.'

In Nederland is de aanvoer van zoet water onmisbaar als tegendruk tegen het zoute zeewater dat overal aan de poort klopt. 'Maar hoe je het ook wendt of keert, zoet water gaat schaarser worden en we krijgen meer last van verzilting', zegt Lodewijk Stuyt, onderzoeker bij Alterra, onderdeel van Wageningen UR. In het kader van het Deltaprogramma zocht hij met collega's van Alterra, Deltares en een externe deskundige alternatieven voor de omgang met zoet water in tijden van schaarste. 'De verdeelsleutel van wie wanneer welk water krijgt en waarom is niet ontworpen maar gaandeweg ontstaan. Boeren passen hun bedrijfsvoering al decennia aan op het beschikbare water.'

De onderzoekers ontwikkelden een simpel en intuïtief rekeninstrument voor het beheersgebied van het hoogheemraadschap van Rijnland, met onder meer Boskoop (bomen-teelt), de Bollenstreek en natuurgebieden, waarmee inzicht ontstaat in hoe het watersysteem nu eigenlijk werkt. Naast dat doorstroming met zoet water verzilting tegengaat,

is het belangrijk om nutriënten en bestrijdingsmiddelen uit natuurgebieden weg te houden. De onderzoekers keken naar mogelijke maatregelen en hun effecten. 'Bij Gouda wordt water uit de Hollandse IJssel ingelaten voor het Groene Hart, en dat gaat via het Haarlemmermeer naar het Noordzeekanaal. Met deze tool kun je bijvoorbeeld zien hoe groot de schade voor de landbouw in euro's is, als je bij Gouda water laat binnenkomen met 300 in plaats van 250 milligram chloride per liter water. Of wat de gevolgen zijn als je Boskoop loskoppelt van het watersysteem.' Op basis van hun bevindingen constateren de onderzoekers dat er handelingsruimte is. 'We zien soms onverwachte effecten en wellicht is er daarom meer handelingsruimte dan we denken. Mogelijk is ook een omslag in denken nodig. In Nederland verwachten bedrijven een bepaalde kwaliteit water, in andere landen krijg je gewoon zoveel met die kwaliteit, en daar moet je het mee doen.' Stuyt pleit verder voor nieuw onderzoek naar de zouttolerantie van natuurgebieden. 'We

Alterra kan uitrekenen hoe groot de schade voor de landbouw rond Gouda is, als er zilt water in de polders komt.

zijn op de goede weg met de ontwikkeling van schadefuncties voor landbouwgewassen, maar voor natuur is nog een weg te gaan. Uitdrukken van schade in euro's is daarbij essentieel om te komen tot een afwegingskader voor bestuurders.'

Informatie:

Alterra-rapporten 2200 en 2201

Contact:

lodewijk.stuyt@wur.nl

0317 - 48 64 28